

ใบวิเคราะห์ SWOT

ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการและศูนย์ส่งเสริมอาชีพคนพิการ

ศูนย์พัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการหายาดฝน จังหวัดเชียงใหม่

SWOT analysis ต่อการพัฒนาศักยภาพและการส่งเสริมอาชีพของคนพิการในหน่วยงาน

จุดแข็ง : Strengths		จุดอ่อน : Weaknesses	
S1	เป็นหน่วยงานภาครัฐที่จัดบริการสวัสดิการเพื่อพัฒนาศักยภาพและอาชีพคนพิการตามกฎหมาย	W1	หลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพล้าสมัย ไม่ตอบสนองตลาดแรงงาน
S2	มีบุคลากรที่มีความรู้ทั้งด้านการจัดสวัสดิการและการพัฒนาคนพิการ	W2	บุคลากรไม่เพียงพอขาดการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะความก้าวหน้าในสายงาน
S3	มีพื้นที่ให้บริการหรือจัดกิจกรรมเพียงพอ	W3	อาคารสถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือไม่ทันสมัย เก่าชำรุดไม่เพียงพอ
S4	มีแผนการปฏิบัติงานและกรอบงบประมาณที่ชัดเจน	W4	ขาดการประชาสัมพันธ์ ภารกิจหน่วยงาน และช่องทางการสื่อสารโดยตรงกับคนพิการและเครือข่ายองค์กรคนพิการ
S5	มีศิษย์เก่ามาร่วมสนับสนุนการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	W5	ผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพ ไม่สามารถนำวุฒิบัตร ไปใช้ในการสมัครเข้าทำงานในระบบแรงงานได้ เนื่องจากไม่มีมาตรฐานกระทรวงศึกษาธิการรองรับ
S6	เป็นองค์กรที่เปิดโอกาสเพื่อสร้างพื้นฐานในการประกอบอาชีพและต่อยอดการพัฒนาคนพิการ	W6	งบประมาณไม่เพียงพอ ในรายการที่จำเป็น เช่น ค่าอาหาร เครื่องใช้ส่วนตัว วัสดุฝึก
		W7	เป้าหมายถูกจำกัดตามงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปีงบประมาณ
		W8	ความพิการมีความซับซ้อน รุนแรงมากขึ้น ยากต่อการพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสม
โอกาส : Opportunities		ภัยคุกคาม : Threats	
O1	ได้รับการสนับสนุนงบประมาณและสิ่งของบริจาคทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มูลนิธิ ผู้ประกอบการ บริษัท ห้างร้าน โดยเฉพาะการร่วมทำ CSR	T1	กฎหมายจ้างงานคนพิการ (ม.33/35) มีผลกระทบให้คนพิการสนใจเข้ารับอบรมวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพลดลง
O2	มีกฎหมาย แผนงานด้านคนพิการทุกระดับ ทั้งระดับชาติ จังหวัด ท้องถิ่น	T2	ขาดความร่วมมือจากเครือข่ายศูนย์บริการคนพิการจังหวัด มีผลให้การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึงคนพิการและครอบครัวในพื้นที่
O3	มีกองทุนคนพิการ เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนการดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	T3	ไม่มีอำนาจตัดสินใจเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายที่ส่งต่อบริการจากสถานสงเคราะห์ สังกัด พก. ทำให้มีผลกระทบต่อการจัดบริการของศูนย์
O4	กระแสสังคมโดยรวมมีเจตคติที่ดีขึ้นต่อคนพิการและความพิการ	T4	มีหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ในการจัดบริการสวัสดิการและพัฒนาศักยภาพคนพิการเพิ่มมากขึ้น ทำให้คนพิการมีโอกาสและทางเลือกใช้บริการ

O5	มีการบูรณาการร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ เช่น สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน ให้สามารถเข้าสู่ระบบตลาดแรงงาน	T5	ทัศนคติและวัฒนธรรมของคนไทย ยังมองคนพิการ ต้องได้รับการสงเคราะห์ช่วยเหลือ มากกว่าการพัฒนา ศักยภาพ
O6	ผู้บริหารระดับจังหวัดและอำเภอให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ		
O7	กระแส Social Media มีผลกระทบเชิงบวกต่องานด้านคนพิการ		

มุมมองและสถานการณ์การจ้างงานคนพิการในปัจจุบัน

1. สถานประกอบการมีความเข้าใจและมีการปรับตัวต่อการจ้างงานคนพิการ
2. ความต้องการในตลาดแรงงานมีความต้องการจ้างคนพิการที่มีความพิการไม่รุนแรง สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ไม่เป็นภาระของสถานประกอบการ
3. ตำแหน่งงานและงานที่เหมาะสมกับคนพิการมีจำกัด แม้สถานประกอบการจะมีความต้องการจ้างงานคนพิการ
4. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการระหว่างหน่วยงานรัฐยังขัดแย้งและไม่เอื้อต่อการจ้างงานคนพิการ เช่น ประกันสังคมกับ พก. (ประกันสังคมจะนับเฉพาะคนพิการที่ทำงานในสถานประกอบการเท่านั้นแม้สถานประกอบการมีเจตนาจะจ้างคนพิการให้ทำงานที่บ้านเพื่อความสะดวกในการเดินทาง)
5. ปัจจุบันมีอาชีพใหม่ๆที่คนพิการสามารถทำงานได้จากที่บ้านและส่งงานให้สถานประกอบการที่จ้างงาน เช่น Digital marketing , Website ,Programer ,Analyst sytem
6. บุคลากรในสถานประกอบการหลายแห่งยังไม่มี ความเข้าใจและมีเจตคติต่อการทำงานของคนพิการ
7. สถานประกอบการมีทางเลือกในการจ้างงานคนพิการทั้งมาตรา 33 และ 35
8. ควรมีการปรับเปลี่ยนระเบียบการจ้างงานคนพิการจากปีต่อปี เป็นระยะที่ยาวนานขึ้นเพื่อความมั่นคงต่อคนพิการ

ข้อเสนอต่อกรม พก.

1. ควรมีการบูรณาการเชื่อมโยงการจ้างงานของหน่วยงานรัฐ ให้สอดคล้องเป็นแนวทางเดียวกัน สามารถจ้างคนพิการได้จริง และถูกต้อง
2. รัฐควรสร้างแรงจูงใจแก่สถานประกอบการที่ปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการทำงานกับคนพิการ เช่น การมอบรางวัล การลดหย่อนภาษี
3. ควรมีหลักสูตรในการปรับเจตคติ ทัศนคติที่ดีของผู้ร่วมงานในองค์กรต่อคนพิการ การอยู่ร่วมกันในสังคม
4. ควรมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง
5. ทบทวนบทบาทภารกิจ/กลุ่มเป้าหมาย ความชัดเจนของศูนย์ฯว่ามีทิศทางใด เน้นการทำงานเชิงรุกในพื้นที่มากกว่าตั้งรับ ปรับหลักสูตรให้ได้มาตรฐาน ให้เหมาะสมกับกลุ่มคนพิการที่สามารถเข้าทำงานในระบบ และหลักสูตรกับกลุ่มคนพิการ เช่นทางสติปัญญา/จิตใจ ที่ประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งจะต้องเน้นให้ผู้ดูแลและครอบครัวมีส่วนร่วม
6. ควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ (IO) ในช่องทางต่างๆระหว่างหน่วยงาน คนพิการ คนทั่วไป เช่น Application

หลักสูตร/วิชาที่เหมาะสมกับคนพิการ

1. มีคนกลาง/คนบริหาร ตัวเชื่อมระหว่างคนพิการกับสถานประกอบการ
2. ปรับหลักสูตรในทันสมัยกับบริบทของสังคม ลักษณะความพิการ โดยจำแนก คนพิการออกเป็น 3 กลุ่ม
  - 2.1 Non Skill งานที่ทำซ้ำๆไม่ซับซ้อน ไม่ใช่ทักษะทางความคิด ทำตามคำสั่ง มีพี่เลี้ยงหรือเพื่อนช่วยในการทำงาน เช่น งานเกษตร คนสวน สายงานการผลิต เหมาะกับกลุ่มคนพิการทางสติปัญญา
  - 2.2 Semi Skill งานที่มีกระบวนการทำงานที่เป็นขั้นตอน เช่น พนักงานต้อนรับ งานบริการ งานธุรการเดินเอกสาร แม่บ้าน งานประดิษฐ์ เหมาะกับกลุ่มคนพิการทางการเรียนรู้ ออทิสติก ทางจิตใจพฤติกรรม
  - 2.3 Full Skill งานทั่วไป ปรับหลักสูตรให้ทันสมัยกับบริบทของสังคม เช่น งานออนไลน์ ต่างๆทำงานส่งงานในระบบ Socila media สามารถทำงานที่บ้านได้ เช่น Ecommerce ,Youtuber , Influencer marketing ,Programer ,Website การเขียน Content เหมาะกับกลุ่มคนพิการทางการเคลื่อนไหว ไม่มีปัญหาทางสติปัญญา
3. จำแนกประเภทความพิการ

จิตใจหรือพฤติกรรม	งานทุกอาชีพ แต่เป็นไม่งานเครียด เช่น งานประดิษฐ์ การจัดสวน เกษตร เล่นดนตรี
การเรียนรู้	ควรเน้นสายอาชีพ การปฏิบัติมากกว่าวิชาการ เช่น การทำขนม ทำอาหาร พนักงานต้อนรับ งานบริการ ช่าง งานศิลปะงานสร้างสรรค์ งานสายการผลิต ทำตามคำสั่ง
ทางการมองเห็น	Call center นวด โหราศาสตร์ นักร้อง ขายของออนไลน์
ทางร่างกายและการเคลื่อนไหว	ทุกอาชีพ แต่ต้องไม่ติดเตียง งานออนไลน์ Ecommerce ,Youtuber , Influencer marketing ,Programer
ทางการได้ยินและสื่อความหมาย	งานบริการ บาร์ิสต้า Ecommerce ,Youtuber , Influencer marketing ,Programer
ออทิสติกและสติปัญญา	งานที่ซ้ำๆไม่ซับซ้อน มีพี่เลี้ยง เช่น งานเกษตร คนสวน สายงานการผลิต ทำตามคำสั่ง